

УДК 061:72.012.8

Пасічна Т.О.¹

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В КОМПОЗИЦІЙНИХ РІШЕННЯХ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІГРАЦІЙНИХ ТРАС З ПРОСТОРОВИМИ МАСАМИ ЛІНІЙНИХ ВІДКРИТИХ ПРОСТОРІВ В ДИЗАЙНІ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА

Відкриті простори в міському середовищі відіграють значну роль, так як формують образ міста і стають особливими просторами в житті кожного містянина. Композиція таких інтер'єрів міста визначає характер і психологію сприйняття оточуючого середовища відвідувачами. В умовах сучасного міста незмінними залишаються функціональні вимоги до лінійних відкритих просторів, це поєднання і розмежування різних локальних зон. У використанні функціональних зон та їх поєднанні спостерігається пріоритетний напрямок в бік синтезу декількох функцій в одній локальній зоні, а саме, комунікація з торгівлею відпочинком, та інформацією і т. п.

Виходячи з цього перед проектувальником стоїть складна задача, поєднання різних за функцією форми в єдине композиційне рішення.

Під час композиційної організації лінійних відкритих просторів найчастіше розраховується на сприйняття предметного наповнення переднього плану. Також поширеним прийомом є коли лінійний відкритий простір формується з окремих локальних зон які поєднуються міграційними трасами, з обов'язковим яскравим вираженням спрямованості руху до замикаючих перспектив і обов'язковим зосередженням споглядача на конкретних точках або відрізках всього лінійного простору. Для збереження цілісності цього просторового об'єму міграційна траса має велике значення, і вона повинна мати гнучку конфігурацію, для такого зв'язку транзит між основними функціональними просторами може відбуватися за допомогою проміжних більш маленьких просторів.

Найчастіше в сучасних міських відкритих просторах спостерігається тенденція коли людина перетинає локальні просторові об'єми і транзит

відбувається по осі або під кутом, а також перетинаючи простір, міграційна траса утворює всередині нього ділянки, де можна зупинитися, або йти далі.

Рідше використовується композиційний принцип організації траси яка спрямована в визначений просторовий об'єм. Транзит людини визначається розташуванням самого простору. Такий тип відносин просторових зв'язків базується на функції і символічності приміщень.

Зазвичай на форму міграційних просторів впливають межі, що його окреслюють. І серед загально прийнятих положень про композиційну організацію міграційних трас найпоширенішим є застосування активної геопластики де вирішується ситуація з перепадами в рівнях за допомогою сходів, пандусів, і т. п.

За характером простору замкнені і відкриті з однієї сторони міграційні траси найрідше використовуються, це зумовлено, як було вже зазначено раніше, тенденцією поєднання декількох функцій в одному лінійному відкритому просторі. Таким чином це потребує найчастіше використовувати міграційну трасу відкриту з двох сторін де по обидва боки розташовуються різні функціональні зони які перетікають одна в одну або відокремлюються нейтральними просторами, або збагачуються відпочинком у різних інтерпретаціях в залежності від потреб містян. Саме це веде до урізноманітнення візуального огляду як лінійного відкритого простору так і сам транзитний рух відвідувача.

Також актуальним в проектній діяльності дизайнерів і архітекторів є використання композиційної організації міграційної траси яка не має чітких меж і тоді вона залежить від характеру простору та використання малих архітектурних форм та вуличних меблів. А це сприяє розширенню можливостей використання композиційних засобів, появи багатьох гармонійних концептуальних рішень.

Виходячи з вище зазначеного можна зробити наступні висновки, що в сучасній проектній діяльності дизайнерів і архітекторів під час вирішення композиційної організації лінійних відкритих просторів міста найпоширенішим є: у використанні функціональних зон та їх поєднанні спостерігається синтез декількох функцій в одній локальній зоні; застосування тенденції коли людина перетинає локальні просторові об'єми і транзит відбувається по осі або під кутом; а також перетинаючи простір, міграційна траса утворює всередині нього ділянки, де можна зупинитися або йти далі; найпоширенішим і актуальним є застосування активної геопластики; найчастіше використовується міграційна траса відкрита з двох сторін де по обидва боки розташовуються різні функціональні зони які перетікають одна в одну або відокремлюються нейтральними просторами,

або збагачуються відпочинком у різних інтерпретаціях в залежності від потреб містян, це веде до урізноманітнення візуального огляду як лінійного відкритого простору так і сам транзитний рух відвідувача; найактуальнішим є використання міграційної траси яка не має чітких меж і тоді вона залежить від характеру простору та використання малих архітектурних форм та вуличних меблів